

Finansdepartementet

Perspektivmeldingen 2024

Kjersti Næss Torstensen

Statsforvalteren i Vestland, 8. januar 2025

Hovedutfordringer

Kamp om arbeidskraft

Foto: Colourbox

Behov for omstilling

Foto: Thomas Haraldsen/Forsvaret

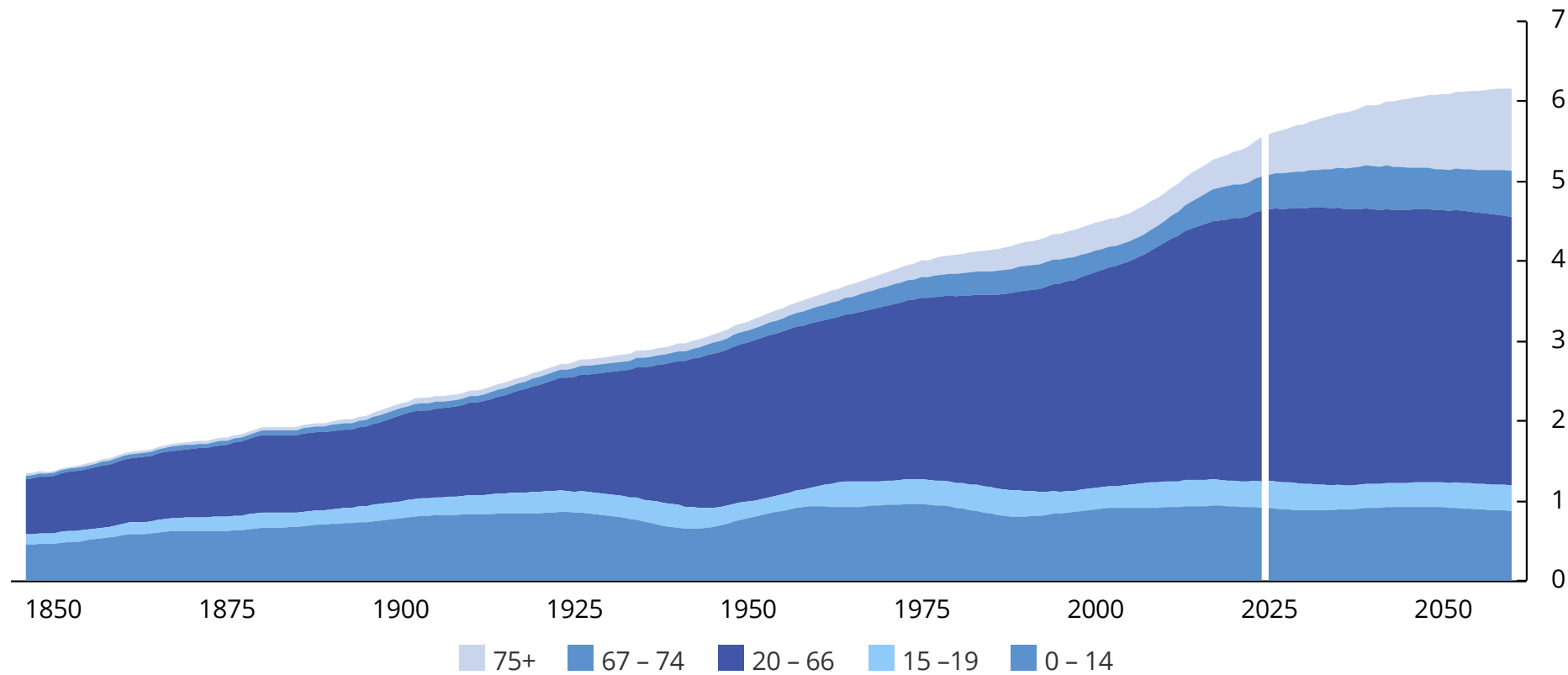
Fortsatt god fordeling

Foto: Getty Images

Befolkningsendringer påvirker samfunnsutviklingen

Befolkningen fordelt på aldersgrupper. Millioner personer. 1846 – 2060

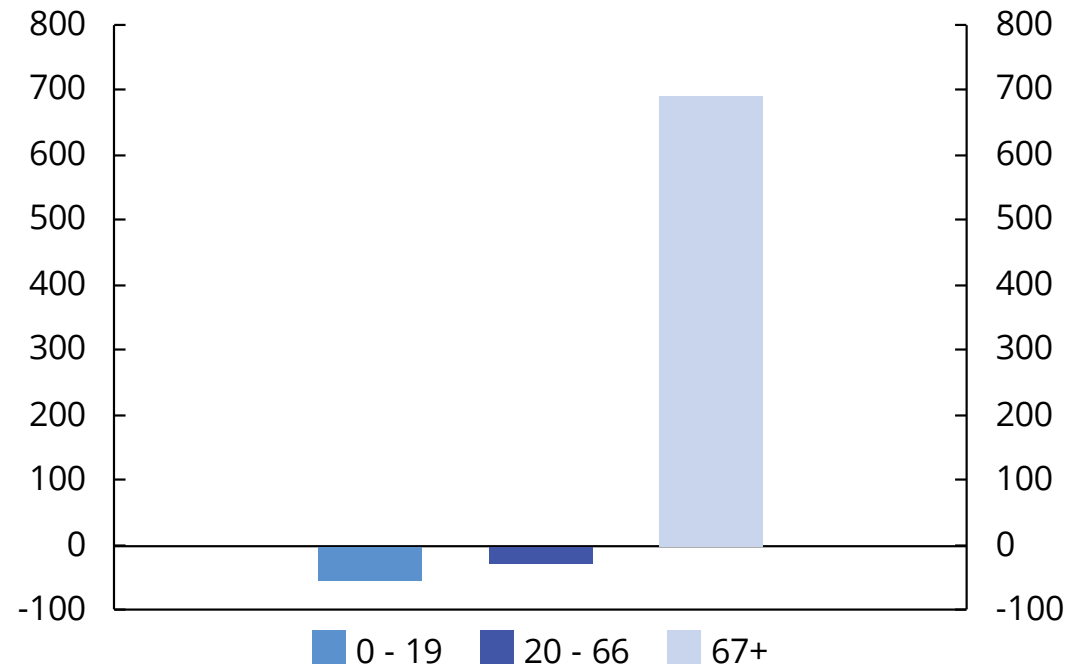
Kilder: Statistisk sentralbyrå
og Finansdepartementet.

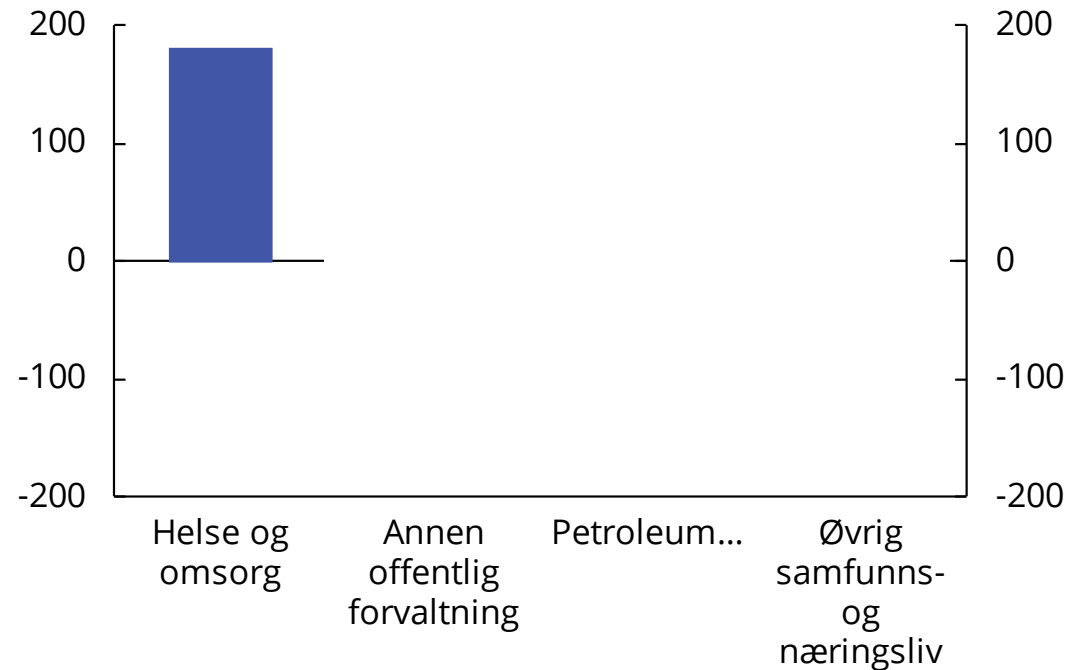
Kamp om arbeidskraften:

Flere eldre gir stort behov for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren

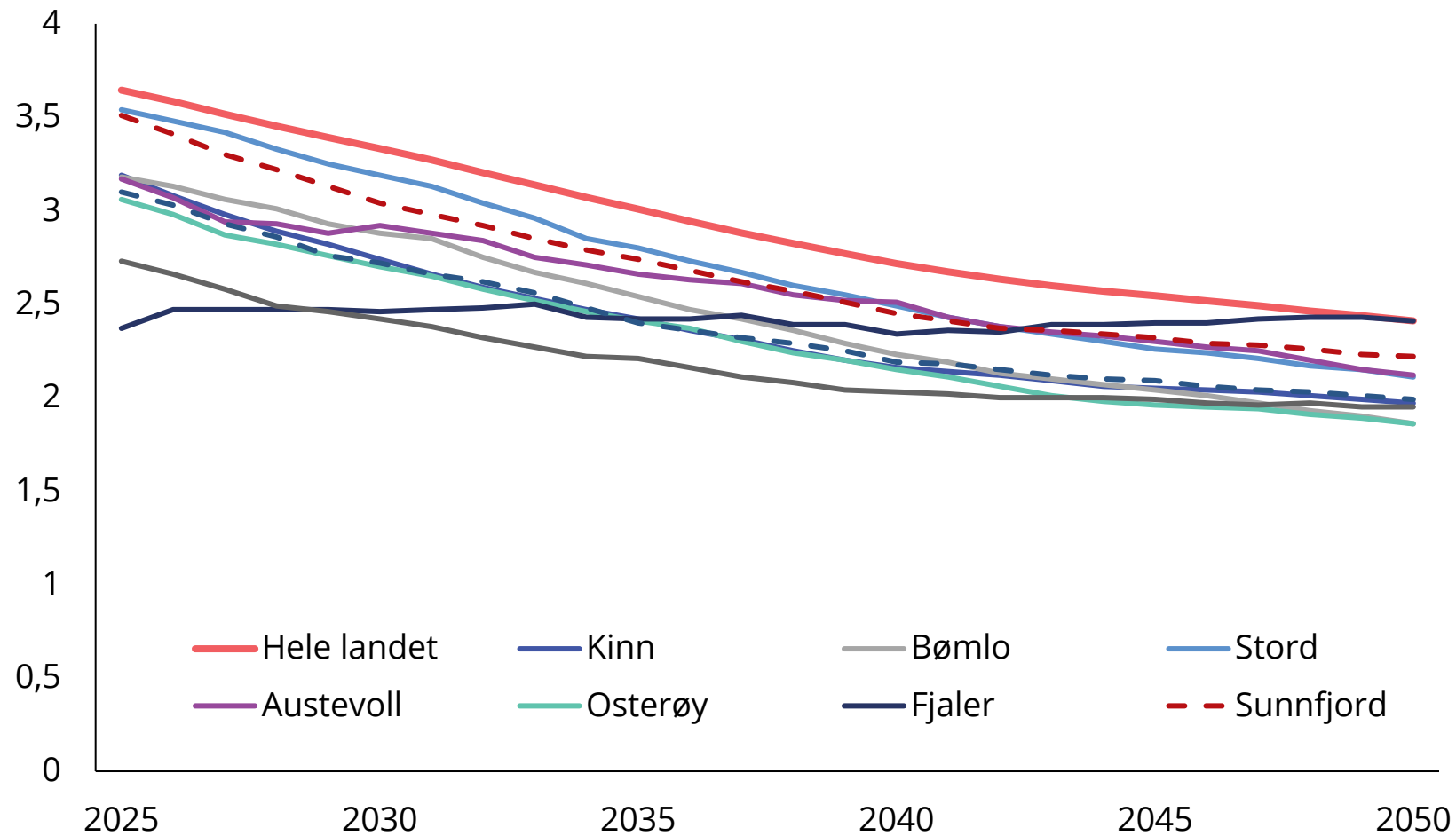
Endring i befolkning etter aldersgrupper. 1 000 personer. 2024 – 2060

Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp. 1 000 personer

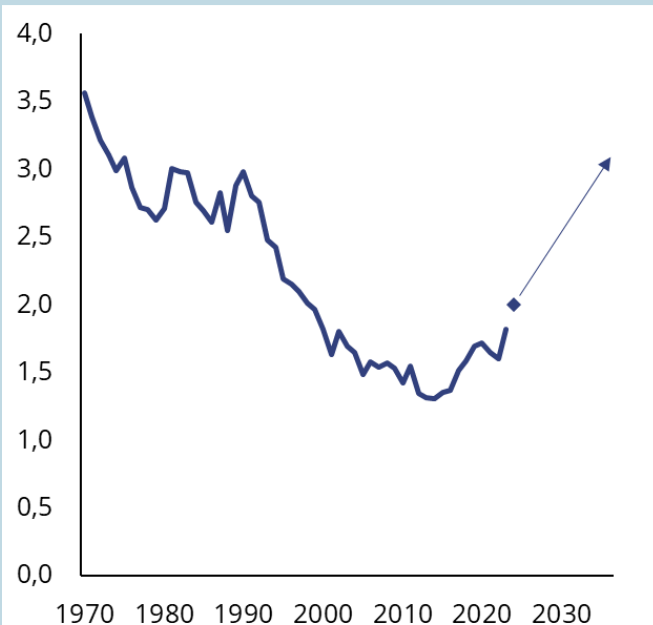
Antall «yrkesaktive» (20-66 år) bak hver «pensjonist» (67+)

Behov for omstilling

Økt spenning i verden

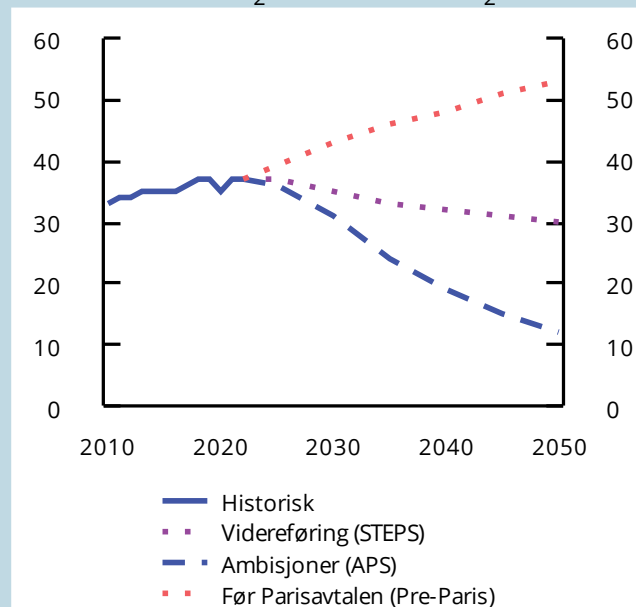
Utgifter til forsvar som andel av BNP.
Prosent

Kilder: SSB og Finansdepartementet

Klima- og naturendringer

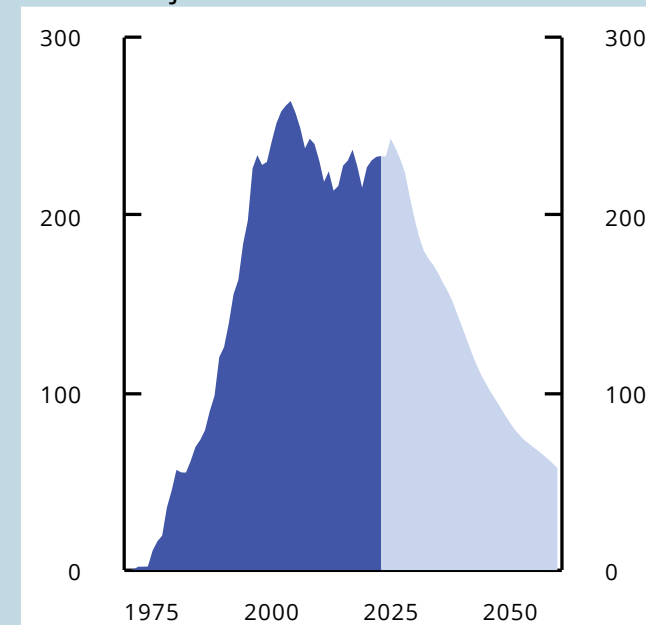
Globale industri- og energirelaterte utslipp
av CO₂. Mrd. tonn CO₂

Kilde: IEA World Energy Outlook 2023.

Avtagende petroleumsaktivitet

Produksjon av petroleum på norsk sokkel.
Mill. Sm³ oljeekvivalenter

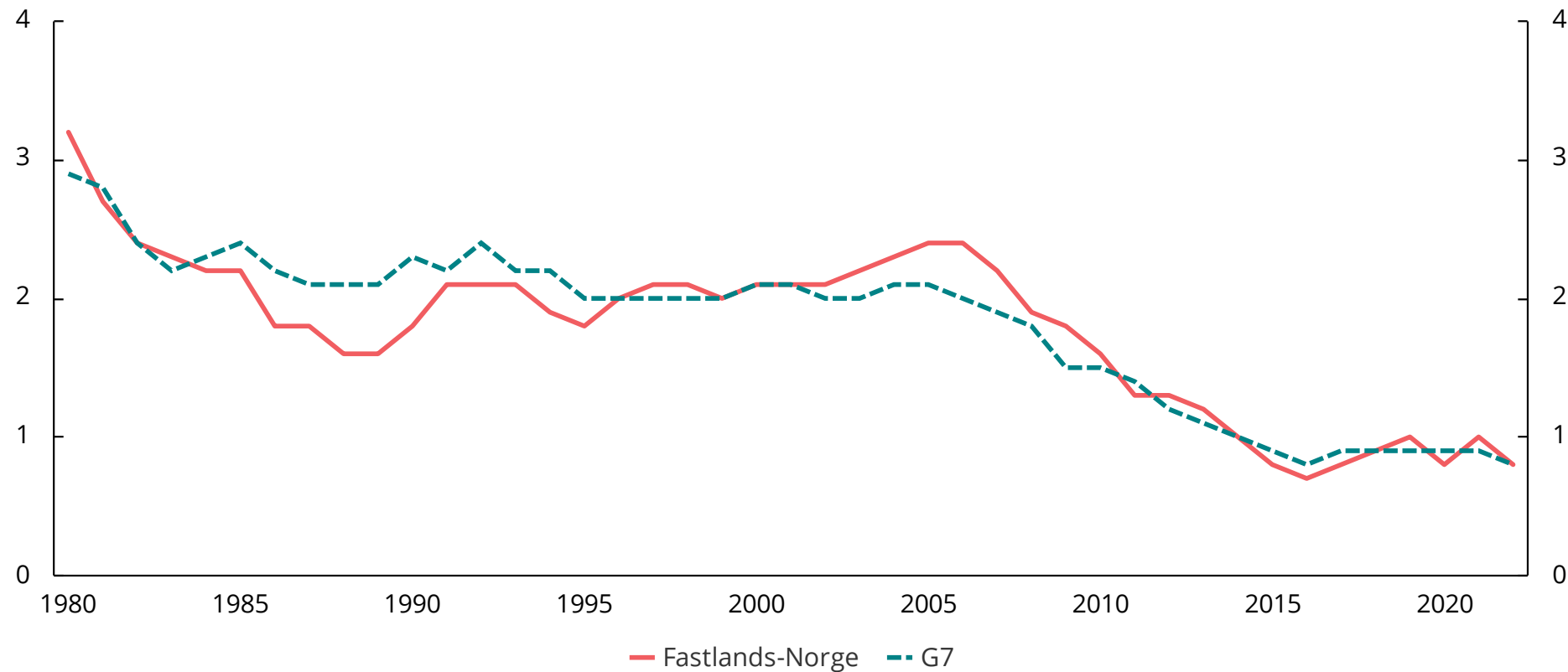

Kilder: Energidepartementet og Sokkeldirektoratet.

Fortsatt lav vekst i arbeidsproduktiviteten

Vekst i arbeidsproduktivitet i Fastlands-Norge og G7-landene. Ti års glidende gjennomsnitt.

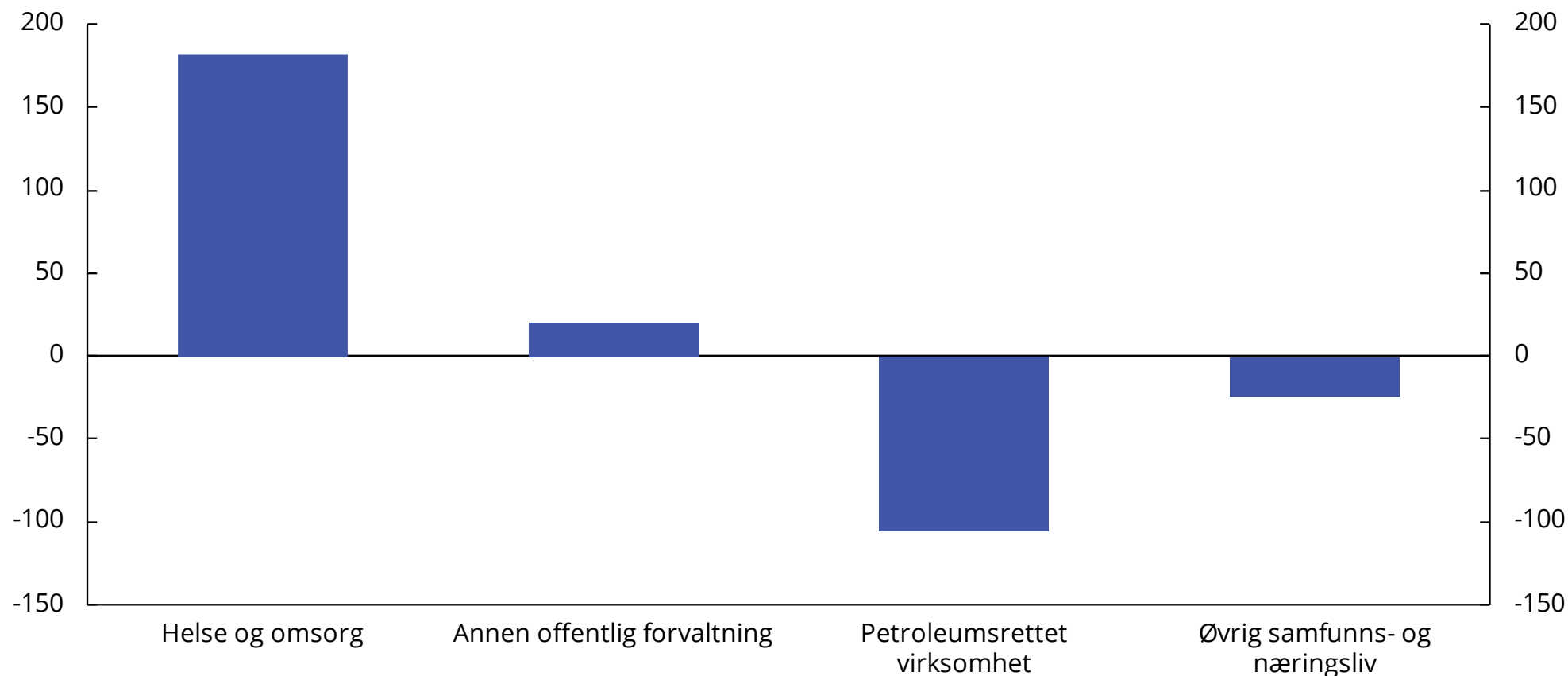

Kilder: Statistisk sentralbyrå
og Finansdepartementet.

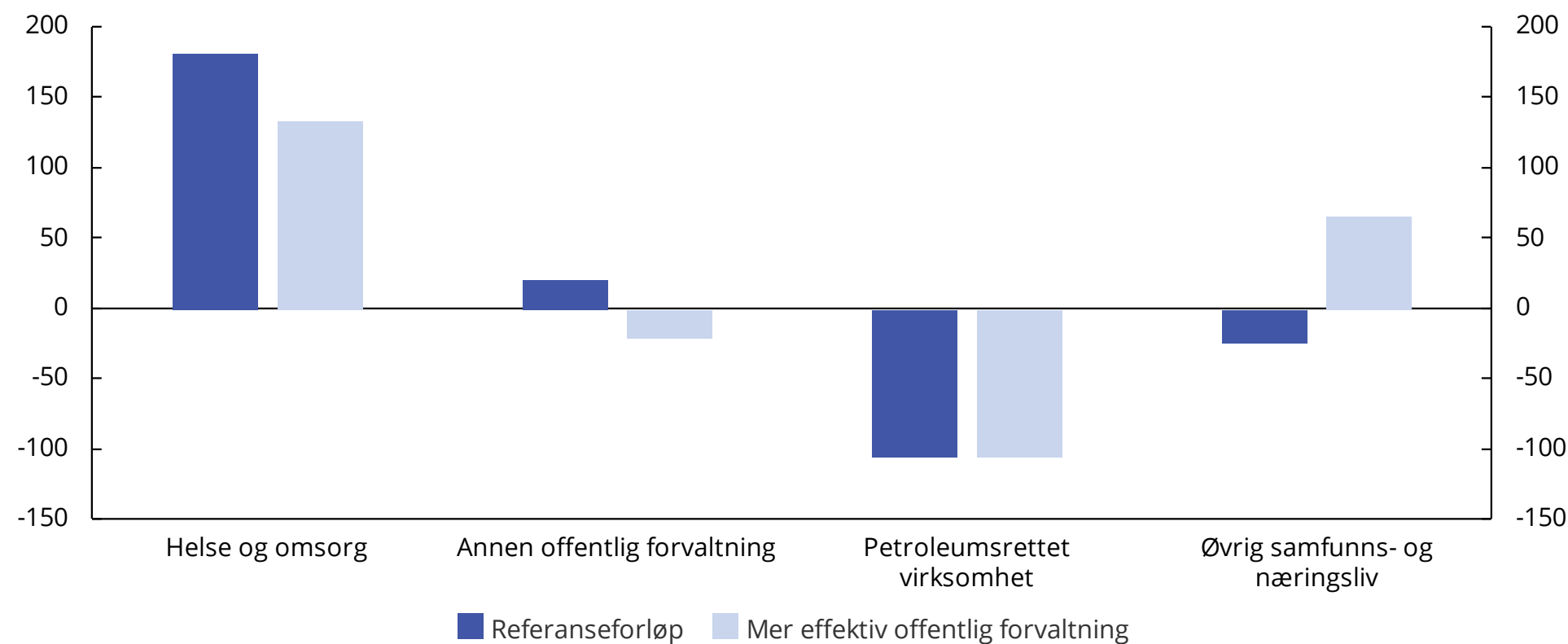
Uten at det tas grep, er det lite rom for økt sysselsetting i øvrig samfunns- og næringsliv

Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp. 1 000 personer

Mer effektiv ressursbruk kan dempe presset i arbeidsmarkedet

Endring i sysselsetting frem mot 2060. Referanseforløp og forløp med mer effektiv ressursbruk i offentlig forvaltning. 1 000 personer

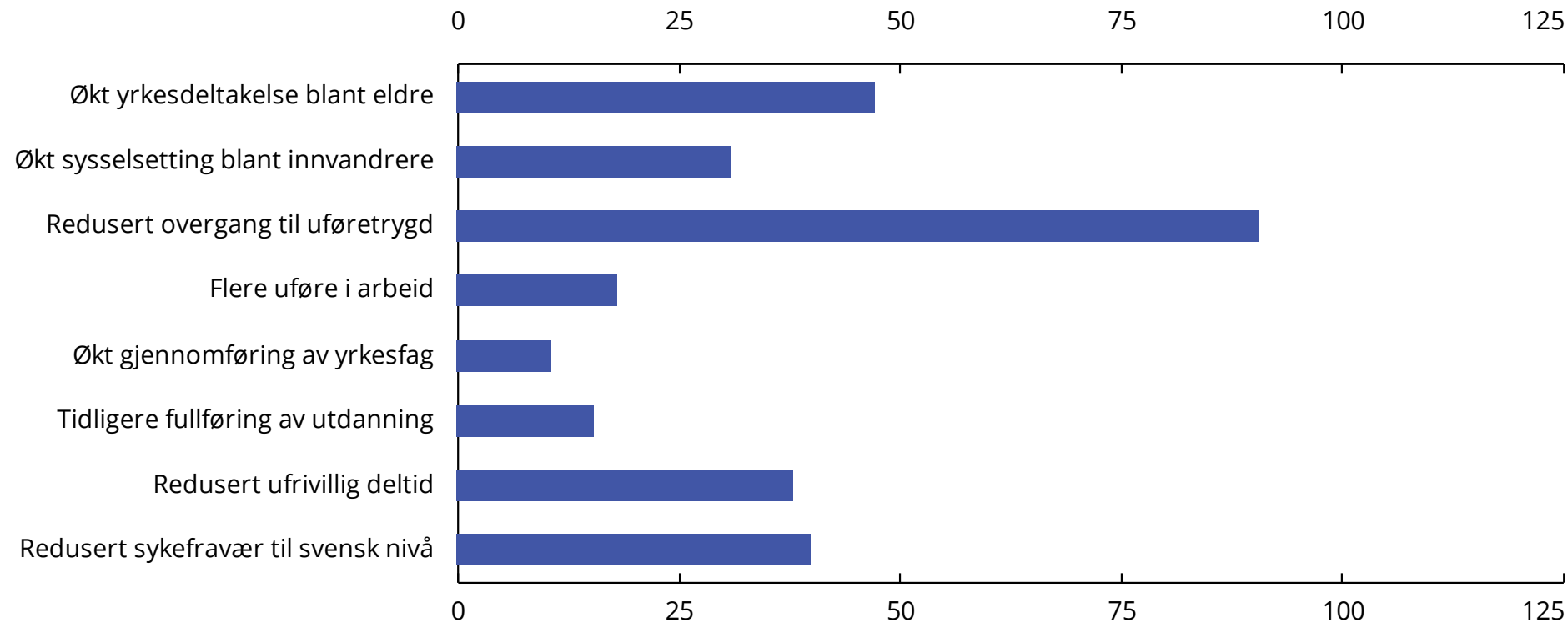

de:
ansdepartementet.

Ulike retningsvalg kan bidra til å øke arbeidstilbudet

Illustrasjon av mulig økning i antall årsverk ved ulike retningsvalg. 1 000. Virkning ved full innfasing

Kilde: Finansdepartementet.

Fortsatt god fordeling

I befolkningen

Foto: Unsplash

I hele landet

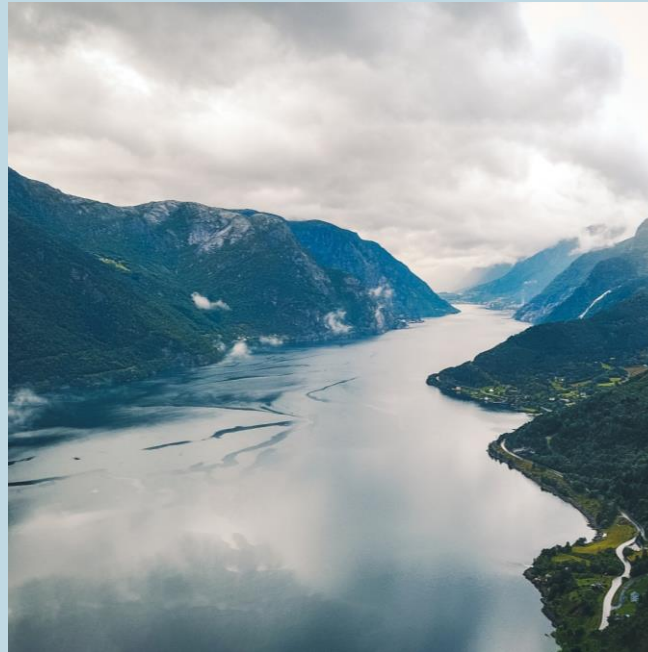

Foto: Getty Images

Mellom generasjoner

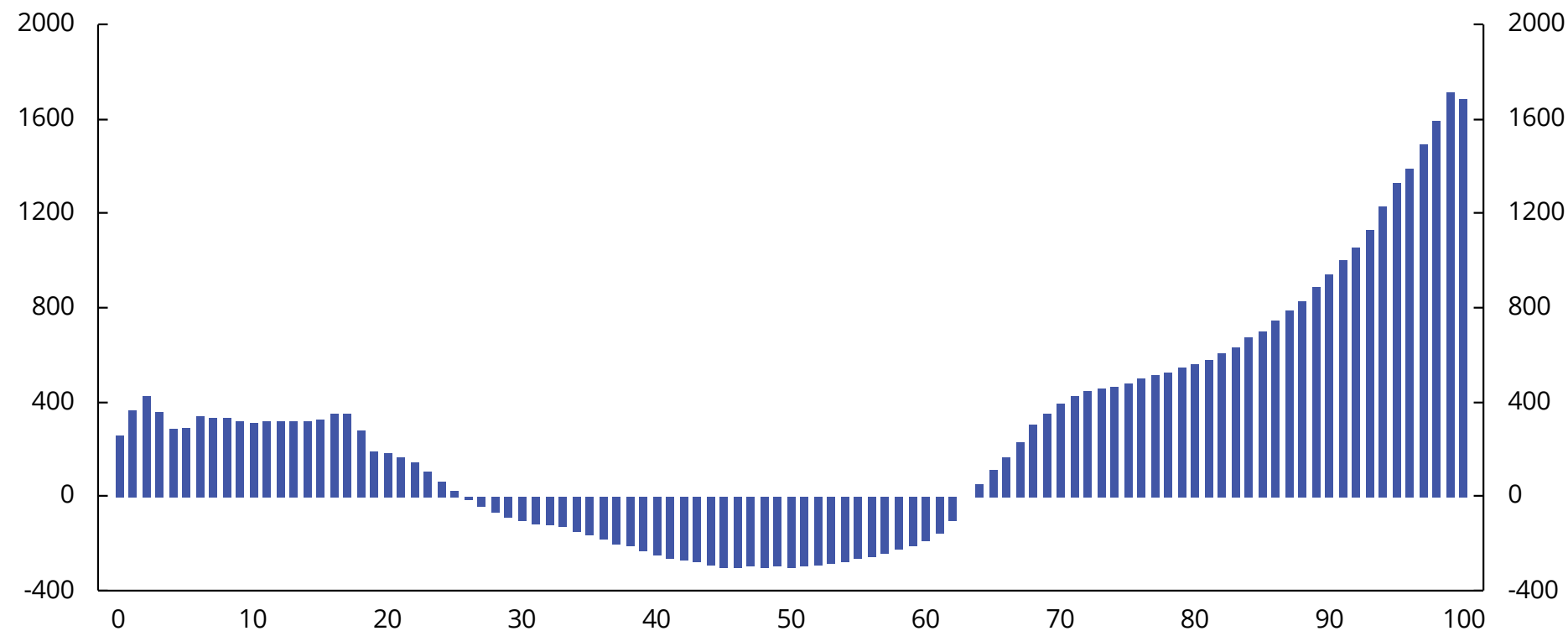
Foto: Colourbox

Omfordeling over livsløpet

Netto overføringer fra offentlig forvaltning etter alder.

1 000 kroner. 2024-priser

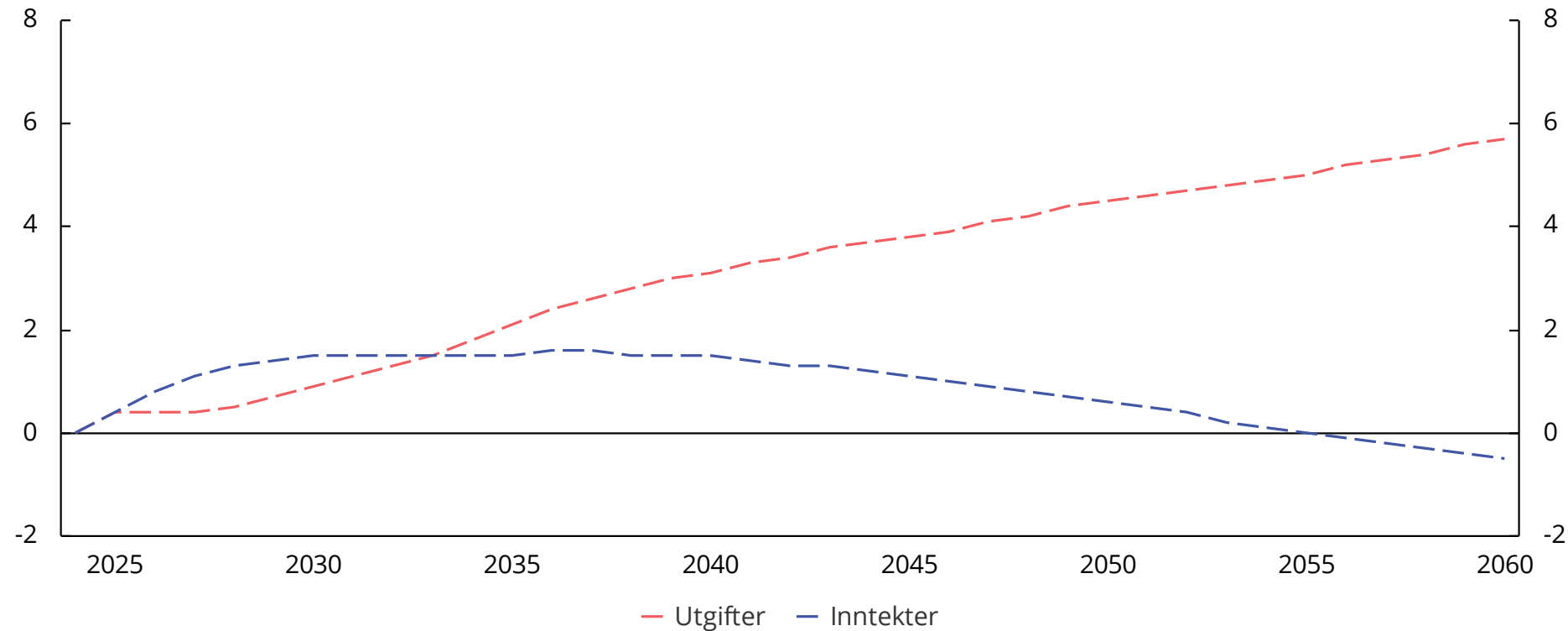
Kilder: Statistisk sentralbyrå
og Finansdepartementet.

Befolkningen skal ha stabil tilgang på offentlige tjenester

Inndekningsbehov i finanspolitikken. Offentlige utgifter og inntekter frem mot 2060.

Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent

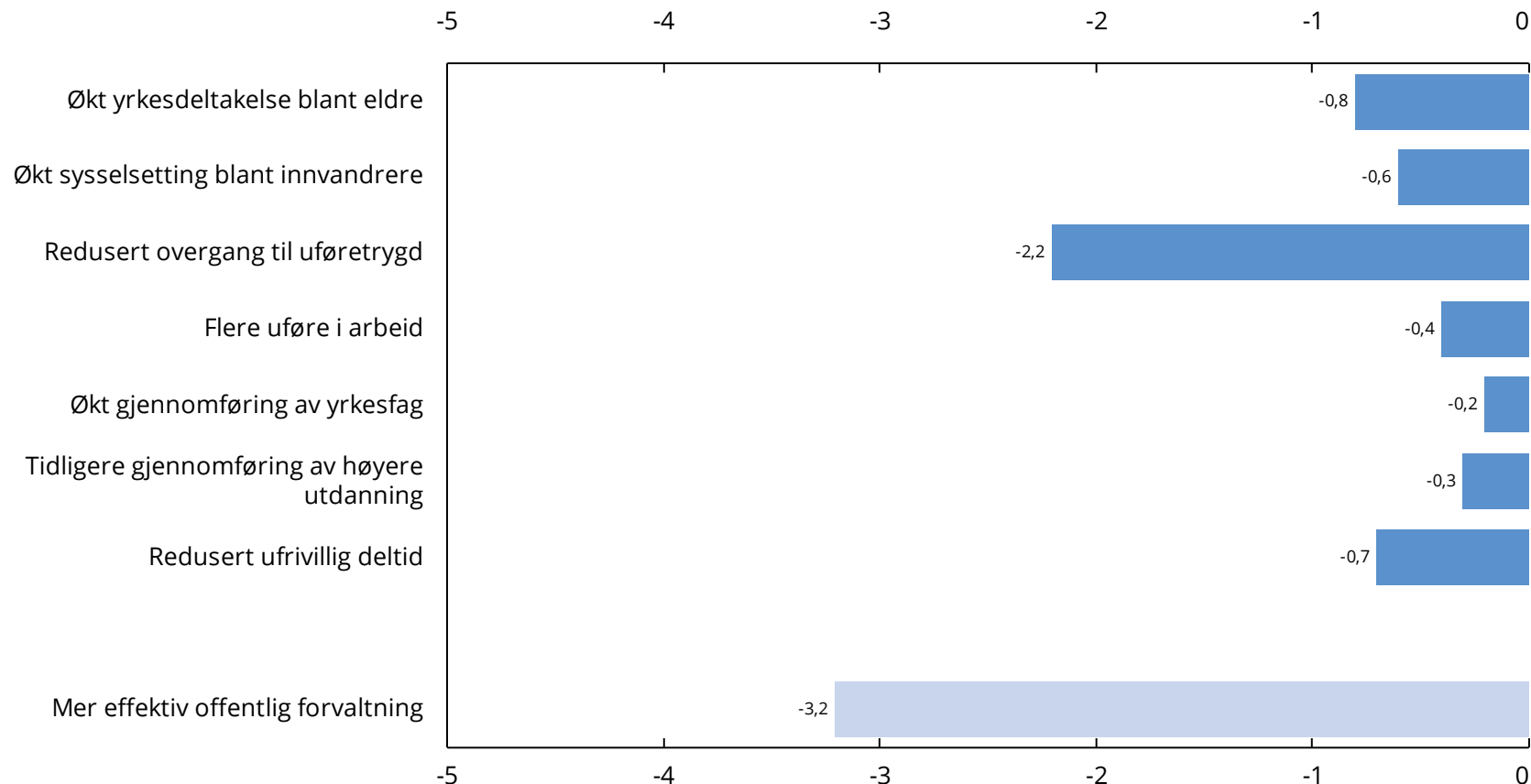
Kilde: Finansdepartementet.

Økt arbeidstilbud og en mer effektiv offentlig forvaltning kan bedre utviklingen

Illustrasjon av mulig reduksjon i inndekningsbehov i 2060 ved ulike retningsvalg.

Andeler av BNP for Fastlands-Norge. Prosentenheter

Kilde: Finansdepartementet.

Noen momenter til refleksjon

Hvordan vurderer dere dagens fordeling av ressurser mellom aldersgrupper, og hva ser dere som de viktigste justeringene framover?

Hvordan kan vi som kommune engasjere lokalsamfunnet, og bedre kommunisere behovet for å omfordele ressurser for å møte de demografiske utfordringene?

Om 20 år har vi lykket med omstillingsarbeidet:

- Hvordan ser «kommunen min» ut?
- Hvilke faktorer var (på kort og lengre sikt) kritiske for at vi lykkes?

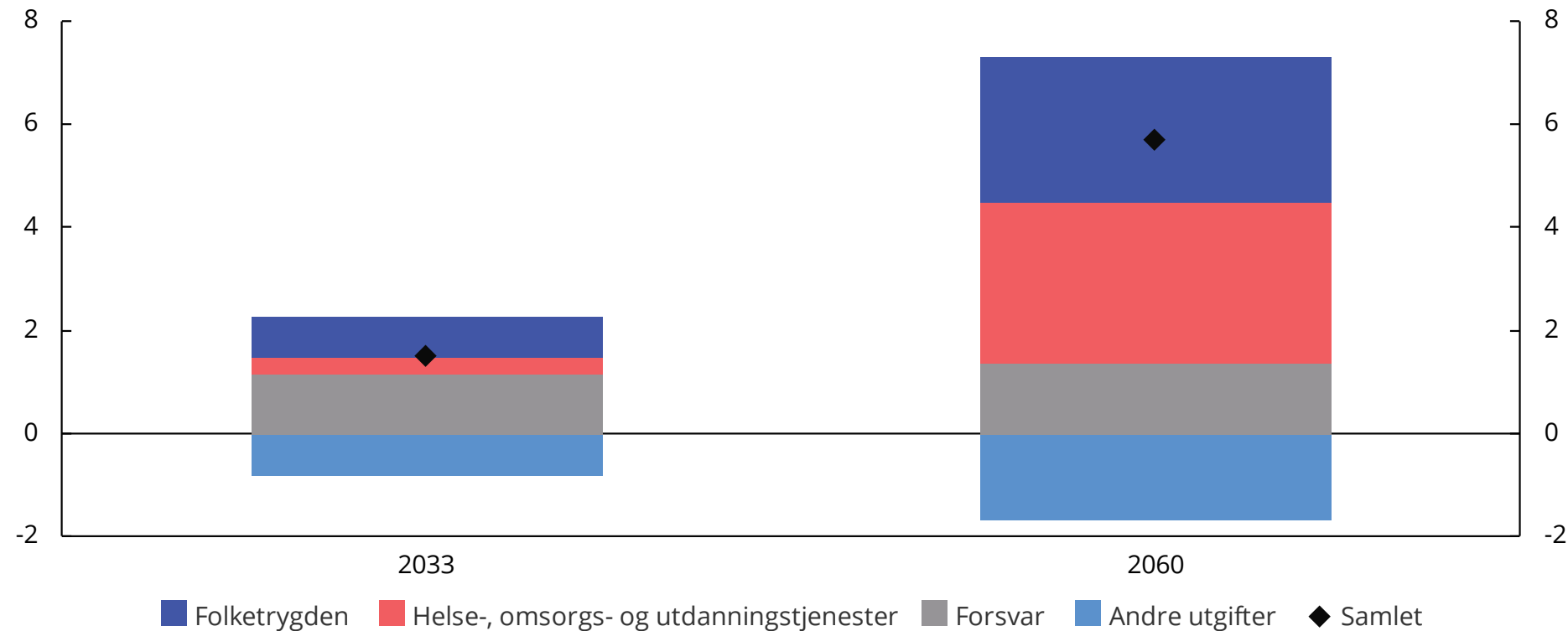

Finansdepartementet

Eldre befolkning gir økte utgifter

Vekst i offentlige utgifter fordelt på utgiftsområder, sammenlignet med 2024.

Andeler av BNP Fastlands-Norge. Prosentenheter

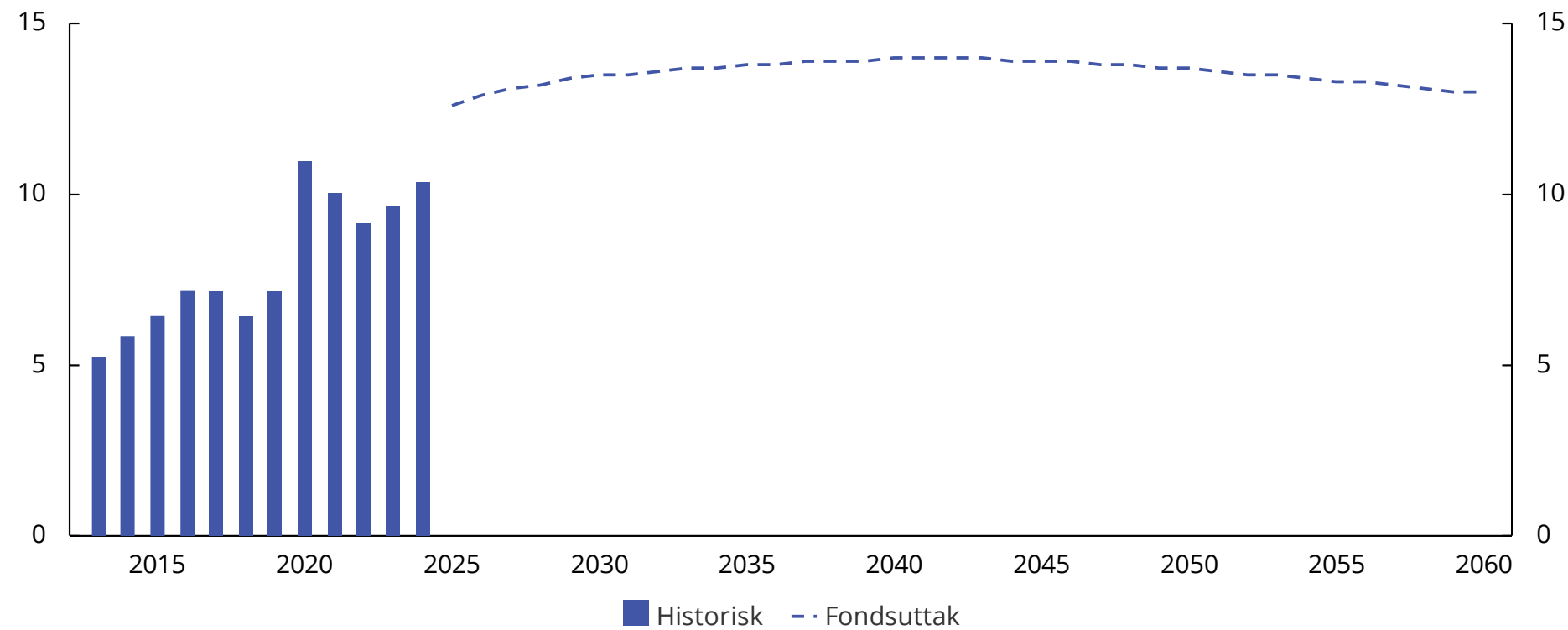
Kilde: Finansdepartementet

Høy kontantstrøm de nærmeste årene muliggjør økt fondsuttak

Fondsuttaket som andel av BNP for Fastlands-Norge

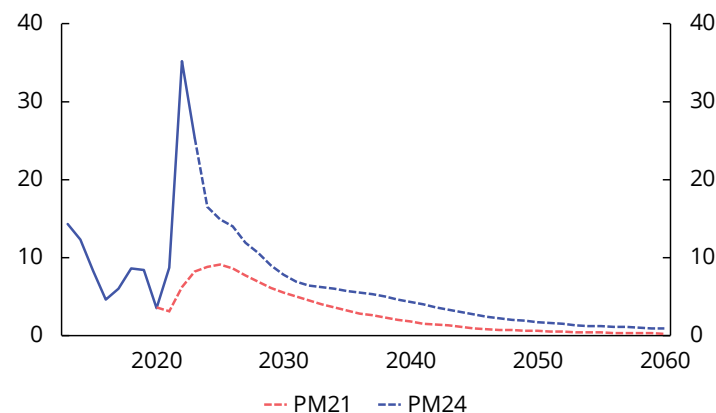
Prosent

Endringer fra forrige perspektivmelding

Høyere inntekter fra petroleum

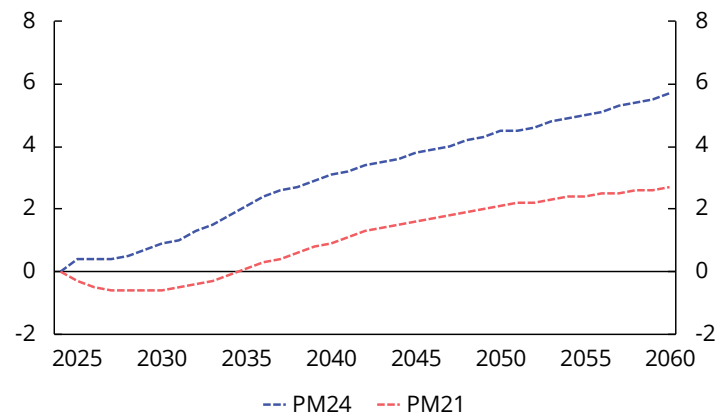
Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten (SNK). Bokført.
Andel av BNP Fastlands-Norge. Prosent

Kilde: Finansdepartementet

Høyere utgifter til forsvar mm.

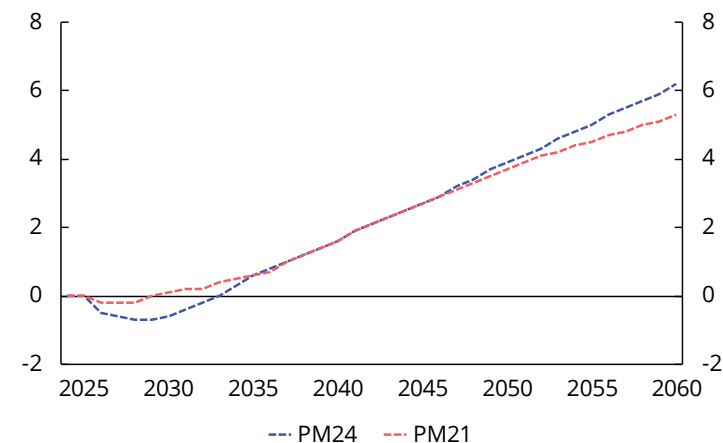
Endringer i offentlige utgifter frem mot 2060 i referanseforløpet.
Andel av BNP Fastlands-Norge. Prosent

Kilde: Finansdepartementet

Noe høyere inndekningsbehov på sikt

Inndekningsbehovet i referanseforløpet.
Andel av BNP Fastlands-Norge. Prosent

Kilde: Finansdepartementet